

USA fortsätter att plundra Haiti

Så sent som 2004 genomförde USA en statskupp i det fattiga Haiti. Fattigt på grund av århundraden av utsugning från främst Frankrike och USA. Varje gång haitierna valt en progressiv regering, som satte befolkningens intresse före USA:s, har den störtats. Nu pågår nya oroligheter i landet. Oroligheter som inte får något utrymme i våra media.

För en vecka sedan bröt protester ut över hela Haiti mot höjningen av bensinpriset och den Haitiska regeringens ställningstagande mot Venezuelas president Nicolás Maduro.

I oktober förra året följde haitierna två twitterkonton som spreds med raket fart ?#PetrocaribeChallenge och #KotKobPetwoKaribea. Den som inte är haitier eller följer haitisk politik på nära håll må vara förlåten för att inte ha lagt märke till dem. Twitterprotesterna ? som snart spreds till gatuprotester ? var självklara: vart hade de miljarder US\$ tagit vägen som fanns i det Venezuelafinansierade Petrocaribeprogrammet?

År 2005, när oljepriserna började stiga och när Venezuelas Bolivarianska Revolution nådde sin höjdpunkt, samlades 14 karibiska länder i Puerto La Cruz, Venezuela, för att lansera Petrocaribeprojektet. Tanken var elegant. Venezuela med världens största oljereserver, skulle sälja olja till de kämpande karibiska örikerna till ett väldigt förmånligt avtal. En del av oljepriset skulle betalas vid leverans, resten skulle som skuld avbetalas över åren med löjligt låg ränta (1 procent). Det blev en stor lättnad för de karibiska öriken som kämpade med stora skulder och höga importpriser för oljan. Haiti och Nicaragua, som inte var med från början, anslöt sig till Petrocaribe 2007. ?De karibiska nationerna skulle inte ha några problem detta århundrade, och kommande?, sa en gladlynt Chávez.

En solidarisk ekonomi präglade den Bolivarianska, socialistiska hållningen till Karibien. Om de karibiska nationerna skulle frodas, skulle Venezuela också göra det. Denna storsinta gest gjordes 2010 när Venezuela inte bara beslöt att avskriva Haitis skuld efter jordbävningen, utan också bidrog med kapital för återuppbyggnaden. ?Det var inte Haiti som stod i skuld till Venezuela,? sa Chávez, ?utan Venezuela som var skyldig Haiti.? Sedan 2007 har Venezuela försett Haiti med olja värd 4 miljarder US\$ genom Petrocaribe.

Den skuld Chávez avsåg i sitt långsiktiga förhållningssätt gick tillbaka till 1815. Haitis första president, Alexandre Pétion, gav Simón Bolívar fristad och vapen för att kunna återvända och befria ?Gran Colombia? (hela norra Sydamerika): Bolívar hade lovat Pétion att han skulle befria alla slavar i ?Storcolombia?. Och detta var vad han gjorde. Utan Pétions skydd för Bolívar och Bolívars seger, skulle Chávez ? vars förfäder hade varit förslavade ? som han sa när han besökte Haiti 2007: ?Skulle jag inte stått här idag?.

Ingen sådan storsinhet kom från Väst. Faktum är att från den haitiska revolutionens första gnistor hade Väst ?från Frankrike till USA ? försökt krossa Haitis republik. 1804 tvingade Frankrike Haiti att gå med på att betala 21 miljarder US\$ för ?stölden? av förslavade afrikaner. Det tog Haiti ända till 1947 att betala av denna förhatliga, skamliga ?skuld?. Frankrike har aldrig bett om ursäkt. Inte heller Citibank, som tjänade miljarder på att hantera betalningarna. Varken Frankrike eller Citibank har haft någon tanke

på att återbetala denna omänskliga skuld. Venezuelas storsinnet fick ingen efterföljare bland västländer eller finansiella institutioner. Till och med det "bistånd" som kom efter jordbävningen 2010 betydde intäkter för västbolag. "De där killarna är som gamar som kommer för att få ut vad de kan av katastrofen," sa Haitis förre försvarsminister Patrick Elie. Hur mycket pengar som stals ur katastrofbiståndet och hur mycket Haitis skuldberg växte har ännu inte beräknats. Miljoner dollar samlades in "som av USAs Röda Kors" men väldigt lite kom till nytta för att lätta det haitiska folkets lidanden.

Förra februari sa IMF att de skulle förse Haiti med 96 miljoner US\$ i lån med låg ränta. Men krävde att Haitis regering skulle skära ned bensinsubventionerna som ingick i Petrocaribeprogrammet. Protester bröt ut över hela Haiti, vilket ledde till att statsministern Guy Lafontant avgick i juli 2018.

IMFs krav för nedskärning av bensinsubventionerna kom efter att Lafontants regering publicerat en 600 sidors rapport om Petrocaribes första årtionden. Utredningen visade att Haitis härskarklass stulit väldiga summor ur Petrocaribes fond. Ingen ställdes tills svars "inte någon av de som stal pengar eller de banker som möjliggjorde det. Krav på domstolsgranskning ledde ingen vart.

Och IMFs politik var oförskämd. De krävde att Haitis fattiga "i en befolkning där 60 procent lever under fattigdomsgränsen" som inte har stulit pengar från Petrocaribe, måste betala högre bensinpriser.

Under det ekonomiska krig som riktas mot Venezuela har de inte kunnat förse Haiti med subventionerad bensin. Haitis folk måste nu vända sig till USA:s oljebolag och betala USA pengar för bensinen. Detta har skapat flaskhalsar i distributionen och frustration över höjda priser. USA:s Noveum Energy håller fartygen i hamnen i Port "au-Prince, i väntan på det pankade Haitis betalning innan de lastar av 164 000 tunnor olja och 205 000 tunnor kerosen. Där finns ingen solidarisk prissättning (Haiti måste till råga på allt betala 20 000 US\$ om dagen som böter för varje fartyg som sitter kvar i hamnen). Bolagen vill ha kontanter, och det omedelbart.

Med förolämpning som tillägg till oförrätt beslöt Haitis regering att rösta med USA i OAS omröstning om Venezuela. Så sent som 2017 hade Haitis företrädare i OAS röstat mot en likadan resolution mot Maduro. Men nu röstade Haitis Léon Charles med USA. Det väckte ilska på Haitis gator. Det enda land som någonsin kommit till Haitis stöd förrådades. Sådan är stämningen.

Men de andra karibiska staterna knäade inte. Caricoms (Caribbean Community) med 15 stater från Antigua and Barbuda till Trinidad and Tobago skrev ett starkt uttalande till försvar för Venezuelas suveränitet. De hade arbetat för de samtal som ledde till det möte i Montevideo som Uruguay och Mexiko organiserade den 7 februari.

Dessa små öriken vet vilken fara som ligger i att återuppliva USAs Monroedoktrin. Inställningen att Amerika söder om Rio Bravo är USA bakgård är inte bara förnedrande, utan bryter mot FN-stadgas anda och bokstav.

Det är denna förnedring som fått Haitis folk att ta till gatorna. Deras budskap är enkelt.: Om ni inte vill låta oss andas, kommer vi inte att lämna er ifred, och om ni stryper Venezuela, stryper ni oss.

Vily Prashad, Globetrotter, ett projekt inom The Independent Media Institute 190219